

Καράγατς κ. Καράγδς.σιδηροδρομικός σταθμός
τῆς Ἀδριανουπόλεως, παρὰ τὴν δεξιὴν ὁχθὴν τοῦ Ἑβρου
ποταμοῦ καὶ μεταξύ τῶν δύο σημείων ὅπου οὗτος ἐνοῦται
ἀφ' ἐνὸς μετὰ τοῦ Ἀρδα καὶ ἀφ' ἑτέρου μετὰ τοῦ Τούν-
τζα. Ἀπέχει αὐτῆς περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα ν.δ. καὶ
συνδέεται διὰ δύο ἀρχαίων λωφίνων γεφυρῶν κειμένων
τῆς μίᾳς ἐπὶ τοῦ Ἑβρου καὶ τῆς ἄλλης ἐπὶ τοῦ Τούντζα
ποταμοῦ. Τό Κ. ἐνῶ μέχρι τοῦ 1870 ἦτο μικρὸν καὶ ἀσή-
μον χωρίον ἔκτοτε χάρις εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν γραμ-
μὴν ἣ ὅποια ἤνωσεν τὴν Κων/πολιν μετὰ τῆς Βιέννης
ἐξελίχθη ταχέως εἰς προάστειον τῆς Ἀδριανουπόλεως
καὶ εἰς ἀνθηρὰν ἐμπορικὴν κωμόπολιν μὲ ὠρεῖα κτίρια
καὶ οὐροτοῦται. Τὸ ἄνω Κ. ἐδόθη κατὰ πᾶσαν πιθανό-
τητα ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ δυνάστη τοῦ σπασένου, ὃ ὅπου ἐν-
δοκιμεῖ ἐκείν. Ἐπὶ τῇ ἐλλ. κατοχῇ (1920-1922) ὅτε ἐπε-
κράτησεν ἡ γνώμη τῆς μετονομασίας τῶν ξενόφωνων ὀνο-
μάτων τῶν χωρίων καὶ πόλεων τῆς Θράκης τό Κ. μετνω-
μύσθη εἰς Ὀρεστιάδα, ὡς κείμενον παρὰ τὴν θέσιν τῆς
ἀρχαίας Ὀρεστιάδος. Γνώμη ἐλάχιστα πιθανή. Τό Κ.
καίτοι εὐρίσκεται ἐν τῇ Δ.Θράκῃ παραχωρήθη τῷ 1923
εἰς τὴν Τουρκίαν κατόπιν μακρῶν διαπραγματεύσεων ἐν
Λωζάννῃ καὶ μεγάλων ἐκεῖνης ὑποχωρήσεων εἰς τὰ ἀξιώ-
σεις τῆς τῆς ὅποιας εἶχεν ἐγείρει μετὰ τὴν ἥτταν τῆς
Ἑλλάδος ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Οἱ λόγοι τῆς παραχωρήσεως ἦσαν
διττοί. Οἰκονομικός, εἰδὼς διὰ τῆς ὑπαρχούσης ἤδη σι-
δηροδρομικῆς γραμμῆς δὲν εἶδε ἐξυπηρετεῖτο ἡ Ἀδριανού-
πολις καὶ στρατηγικός εἰδὼς ν.δ. τοῦ Κ. ὑψοῦνται γή-
λοφοι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἀμυ-
ναν τῆς πόλεως. Ἡ τύχη τοῦ Κ. ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐν-

τεῦθεν ὑπέστη ἀλλεπαλλήλους ἐναλλαγας. Εἰς τὰ 1912 κα-
τελήφθη μετὰ τῆς ἐπιλοίπου θράνης ὑπὸ τῶν Βουλγάρων,
καὶ παρέμεινεν εἰς αὐτὴν μέχρι τῆς συνθήκης τῆς Κων-
σταντινουπόλεως 29 Σεπτεμβρίου 1913) ὁπότε ἀπεδόθη καὶ πάλιν εἰς
τοὺς τούρκους μετ' ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρας τῆς σημερινῆς
περιοχῆς, διότι εἰς ἐκείνην συμπεριλαμβάνετο καὶ τὸ Δι-
δυμότειχο, ἐνῶ τότε μαζὺ μετὰ τὸ Κ. ἐδόθησαν μόνον τὰ χω-
ρία Μποσνίκιοῦ καὶ Πτεριτσῆς,, ἀκριβῶς διὰ τοὺς λόγους
διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἀφέθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Βραδύτε-
ρον εἰς τὰ 1915 διὰ τῆς συνθήκης τῆς Σόφιας τὸ Κ. παρε-
χωρήθη τῇ ἐκερβάσει τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Βουλγαρίαν
ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὴν συμμετοχὴν αὐτῆς εἰς τὸν πόλε-
μον παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς πρώτης. Πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀνα-
γκῶν τῆς ἀπόλεως ἀγέγραφα ἐκ Κ. μικρὰ διακλάδωσις τῆς
σ. γραμμῆς πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ἑσάφος. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ
κελεύου πολέμου τὸ Κ. μετ' Ἑλλοκλήτου τῆς Ἀ. θράνης κατελή-
φθη ὑπὸ τῶν συμμάχων στρατευμάτων καὶ διὰ τῆς συνθήκης
τοῦ Νεῦγύ (27 Νοεμβρίου 1919) παρεχωρήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα
εἰς ἣν καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης
τῆς Λωζάννης (24 Ἰουλίου 1923). Οἱ κάτοικοι τοῦ Κ. κατὰ
τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1920 (20 Νοεμβρίου) ἦσαν 6.651 ἑλ-
λῆς τὸ πλεῖστον. Πρὸ τῶν βαλκανικῶν πόλεμον ἀνῆρχοντο εἰς
ὀκτὼ χιλ. περίπου. Σήμερον μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν Ἑλλη-
νοτουρκικῶν πληθυσμῶν δὲν ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τοὺς
χιλῆς. Οὕτω ἡ ἄλλοτε ἀνθοῦσα κομόπολις τοῦ Κ. ἐπῆρε
καὶ πάλιν τὴν μορφήν τουρκικοῦ χωρίου. Οἱ Ἕλληνες κάτοι-
κοι τοῦ Κ. μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ἔκτισαν τὴν Νεάν' Ὀρεστιά-
δα 18 χιλιομ. νοτιότερον ἐπὶ τῆς ἰσθμῆς σιδηροδρομικῆς
γραμμῆς ἡ ὁποία καὶ συνεγκέντρωσεν ἤδη ὅλην τὴν ἐμπορι-
κὴν κίνησιν τῆς περὶ τὴν πλουσίαν περιφερείας μετὰ 51 χω-
ρίων τῆς. Τὸ Κ. ἐκκλησιαστικῆς καὶ διοικητικῆς ὑπῆγετο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν. Ἐπὶ τὴν διάστημα κατὰ τὰ 1922-
1923 ἐχρησίμευσεν ὡς ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου Ἀδρ/πόλεως
καὶ ἔδρα ἱερέας ὑποδιοικήσεως.

699

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ